

ҲУҚУҚИЙ ТАДҚИҚОТЛАР ЖУРНАЛИ

6-МАХСУС СОҲ

ЖУРНАЛ ПРАВОВЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ
СПЕЦИАЛЬНЫЙ НОМЕР-6

JOURNAL OF LAW RESEARCH
SPECIAL ISSUE-6

ҲУҚУҚИЙ ТАДҚИҚОТЛАР ЖУРНАЛИ

ЖУРНАЛ ПРАВОВЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ | JOURNAL OF LAW RESEARCH

№SI-6 (2022) DOI <http://dx.doi.org/10.26739/2181-9130-2022-SI-6>

Бош муҳаррир:
Главный редактор:
Chief Editor:

Abdurasulova Qumriniso Raimqulovna
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)

Бош муҳаррир ўринбосари:
Заместитель главного редактора:
Deputy Chief Editor:

Fayziev Shoxrud Farmonovich
yuridik fanlar doktori, dotsent (O'zbekiston)

ТАҲРИРИЙ МАСЛАҲАТ КЕНГАШИ | РЕДАКЦИОННЫЙ СОВЕТ | EDITORIAL BOARD

12.00.01 - ДАВЛАТ ВА ҲУҚУҚ НАЗАРИЯСИ ВА ТАРИХИ. ҲУҚУҚИЙ ТАЪЛИМОТЛАР ТАРИХИ / ТЕОРИЯ ПРАВА И ГОСУДАРСТВА, ИСТОРИЯ ПРАВОВЫХ УЧЕНИЙ / THEORY OF LAW AND STATE, HISTORY OF LEGAL DOCTRINES

Boboyev Halimboy Boboyevich

yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)

Ahmedshaeva Mavlyuda Axatovna

yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)

Muxitdinova Firyuza Abdurashidovna

yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)

Adilxodjayeva Surayyo Maxkamovna

yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)

Sattorov Abdug'affor

yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)

Artur Gambaryan

yuridik fanlar doktori, professor (Armaniston)

Yosuke Shamoto

yuridik fanlar doktori, professor (Yaponiya)

12.00.02 - КОНСТИТУЦИОННЫЙ ҲУҚУҚ, МАЪМУРИЙ ҲУҚУҚ, МОЛИЯ ВА БОЖХОНА ҲУҚУҚИ / КОНСТИТУЦИОННОЕ ПРАВО; АДМИНИСТРАТИВНОЕ ПРАВО; ФИНАНСОВОЕ ПРАВО / CONSTITUTIONAL LAW; ADMINISTRATIVE LAW; FINANCIAL RIGHT

Malikova Gulchexra

yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)

Xusanov Ozod Tillabayevich

yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)

Selimanova Svetlana Mixaylovna

yuridik fanlar doktori (O'zbekiston)

Xvan Leonid Borisovich

yuridik fanlar doktori, dotsent (O'zbekiston)

Peshkova Xristina Vyacheslovovna

yuridik fanlar doktori, dotsent (Rossiya)

Sung Un Lee

yuridik fanlar doktori, professor (Janubiy Koreya)

12.00.03 - ФУҚАРОЛИК ҲУҚУҚИ. ТАДБИРКОРЛИК ҲУҚУҚИ. ОИЛА ҲУҚУҚИ. ХАЛҚАРО ХУСУСИЙ ҲУҚУҚ / ГРАЖДАНСКОЕ ПРАВО; ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКОЕ ПРАВО; СЕМЕЙНОЕ ПРАВО; МЕЖДУНАРОДНОЕ ЧАСТНОЕ ПРАВО / CIVIL LAW; BUSINESS LAW; FAMILY LAW; PRIVATE INTERNATIONAL LAW

Oqyulov Omonboy

yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)

Ro'zinazarov Shuhrat Nuraliyevich

yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)

Ruziyev Rustam Jabborovich

yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)

Borotov Mirodiljon Xomudjonovich

yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)

Toshev Boboqul Norqobilovich

yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)

Shomuxamedova Zamira Shoislamovna

yuridik fanlar doktori, (O'zbekiston)

Ahmad Issa Altweissi

yuridik fanlar doktori, professor (Iordaniya)

12.00.04 - ФУҚАРОЛИК ПРОЦЕССУАЛ ҲУҚУҚИ. ХЎЖАЛИК ПРОЦЕССУАЛ ҲУҚУҚИ. ҲАҚАМЛИК ЖАРАЁНИ ВА МЕДИАЦИЯ / ГРАЖДАНСКОЕ ПРОЦЕССУАЛЬНОЕ ПРАВО; ХОЗЯЙСТВЕННОЕ ПРОЦЕССУАЛЬНОЕ ПРАВО; АРБИТРАЖНЫЙ ПРОЦЕСС И МЕДИАЦИЯ / CIVIL PROCEDURE LAW; ECONOMIC PROCEDURAL LAW; ARBITRATION PROCESS AND MEDIATION

Esanova Zamira Normurodovna

yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)

Mamasidiqov Muzaffar Musajonovich

yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)

Egamberdiyev Eminjon

yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)

Jason A.

Kanton Federal sud markazi (AQSH)

12.00.05 - МЕҲНАТ ҲУҚУҚИ. ИЖТИМОИЙ ТАЪМИНОТ ҲУҚУҚИ / ТРУДОВОЕ ПРАВО; ПРАВО СОЦИАЛЬНОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ / THE LABOR LAW; SOCIAL SECURITY LAW

Usmanova Muborak Akmalxanovna

yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)

Gasanov Mixail Yuriyevich

yuridik fanlar doktori, dotsent (O'zbekiston)

Sattorova Gulnoza Djurakulovna

yuridik fanlar doktori, dotsent (O'zbekiston)

Murodova Gulnora

yuridik fanlar doktori, dotsent (O'zbekiston)

Denisov Gleb

yuridik fanlar doktori, professor (Rossiya)

Fayziyev Shuxrat Xasanovich
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Usmonov Muhammadi Bahridinovich
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Xolmuminov Juma
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)

Jo'rayev Yuldash Achilovich
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Skripnikov Nikolay Kuzmich
yuridik fanlar doktori, dotsent (O'zbekiston)

Po'latov Baxtiyor Xalilovich
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Salomov Baxrom Salomovich
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Salayev Nodirbek Saparbayevich
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Osmonaliev Qayrat
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)

Aleksey Kibalnik
yuridik fanlar doktori, professor (Rossiya)
Kudryavtsev Vladislav Leonidovich
yuridik fanlar doktori, professor (Rossiya)
Sergey Shoshin
yuridik fanlar doktori, dotsent (Rossiya)
James B.
Eaglin Federal sud markazi (AQSH)

Rustambayev Mirzayusup Hakimovich
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Zufarov Rustam Axmedovich
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Kabulov Rustam
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Rajabova Mavjuda Abdullayevna
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Taxirov Farxod
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Ismailov Isomiddin
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)

Hamidov Nurmuhammad Orif o'g'li
yuridik fanlar bo'yicha falsafa doktori (O'zbekiston)
Yuldoshev Rifat Raxmadjonovich
yuridik fanlar doktori, professor (Tojikiston)
Djansarayeva Rima Ernatovna
yuridik fanlar doktori, professor (Qozog'iston)
Yelena Antonyan Aleksandrovna
yuridik fanlar doktori, professor (Rossiya)
Matthew Light
yuridik fanlar doktori, professor (Kanada)

Inog'omjonova Zumratxon Fatxullayevna
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Pulatov Yuriy Safiyevich
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
To'laganova Gulchehra Zaxitovna
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Muxiddinov Faxriddin Muxiddinovich
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Mirzov Davron Miragzamovich
yuridik fanlar doktori (O'zbekiston)
Rijakov Aleksandr Petrovich
yuridik fanlar doktori, professor (Rossiya)

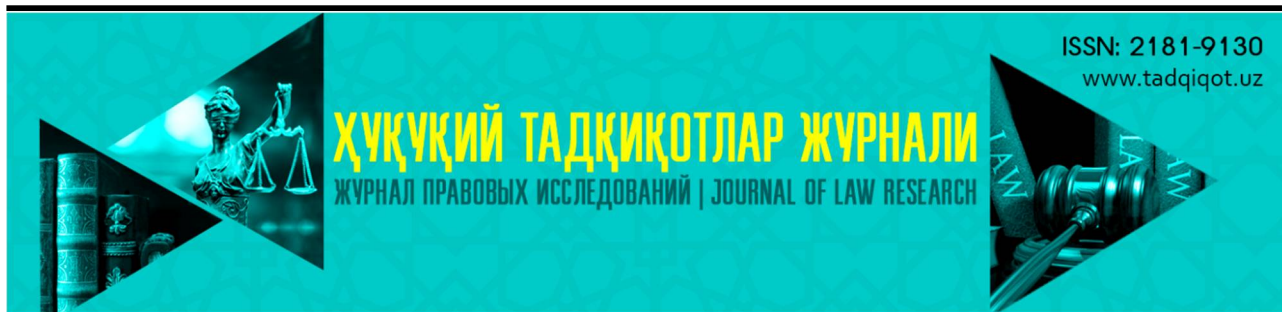
Stoyko Nikolay Genadyevich
yuridik fanlar doktori, professor (Rossiya)
Iskandarov Zayniddin
yuridik fanlar doktori, professor (Tojikiston)
Sergey Pen
yuridik fanlar doktori, professor (Qozog'iston)
Aleksey Purs
yuridik fanlar doktori, dotsent (Belarus)
Jurgen Maurer
yuridik fanlar doktori, professor (Germaniya)
Kevin Curtin
yuridik fanlar doktori, professor (AQSH)

Ismoilov Bahodir Islamovich
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Matkarimova Gulchehra Abdusamatovna
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)

Yuldasheva Govxerjan
yuridik fanlar doktori, professor (O'zbekiston)
Alexander Trunk
yuridik fanlar doktori, professor (Germaniya)

1. Абдуразаков Султанходжа Суратович КОНСТИТУЦИОННО-ПРАВОВЫЕ ОСНОВЫ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ИЗБИРАТЕЛЬНЫХ ПРАВ ГРАЖДАН В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН.....	6
2. Нариманов Бекзод Абдувалиевич НОТИЖОРАТ ТАШКИЛОТЛАРИ ТУШУНЧАСИ, ТУРЛАРИ ВА УЛАРНИНГ ЎЗИГА ХОС ХУСУСИЯТЛАРИ.....	14
3. Shomurotov Ma’ruf Abdusamat o‘g‘li HUDUDIY PROKURATURA ORGANLARINING XALQ DEPUTATLARI MAHALLIY KENGASHLARI OLDDIDAGI HISOBDORLIGINING TASHKILIY-HUQUQIY ASOSLARI.....	22
4. Эргашев Илёс Ўрол ўғли ТОВАЛАМАЧИЛИК ТУШУНЧАСИ ВА УНИНГ ЖИНОЯТ-ХУҚУҚИЙ БЕЛГИЛАРИ.....	31
5. Ibragimov Murodjon Jumanazarovich ЖИНОЯТ ХУҚУҚИДА ҚУРОЛНИ ҚОНУНГА ХИЛОФ МУОМАЛАСИНИНГ ОВЫЕКТИГА ДОИР ФИКР-МУЛОHAZАЛАР.....	40
6. Murodullayeva Gulinur Xikmatullo qizi КОРРУПСИЯНИНГ ХАВФЛИ КО‘РИНИШИ СИФАТИДА – FAVORITIZM VA NEPOTIZM.....	48
7. Муслимов Икром Тухтамуратович ЖАЗОНИ ЕНГИЛЛАШТИРУВЧИ ҚОЛАТЛАР ТУШУНЧАСИ ВА БЕЛГИЛАРИ.....	58
8. Абулхайров Рустамхон Ибодуллаевич ПОРТЛАШДАН КЕЙИН ХОДИСА ЖОЙИНИ КЎЗДАН КЕЧИРИШНИНГ КРИМИНАЛИСТИК ЖИХАТЛАРИ: ДАЛИЛЛАРНИ МАВЖУДЛИГИНИ БАҲОЛАШ, УЛАРНИ ЙИГИШ, САҚЛАШ ВА РЎЙХАТГА ОЛИШ ТАРТИБИ.....	67
9. Бобомуродов Фарход Боймуротович ИЧКИ ИШЛАР ОРГАНЛАРИДА ТЕЗКОР-ҚИДИРУВ ФАОЛИЯТИНИ ТАРТИБГА СОЛУВЧИ ХАЛҚАРО-ХУҚУҚИЙ ХУЖЖАТЛАРНИНГ ТАҲЛИЛИ.....	76
10. Дусманов Санджар Абдужалолович МДХ ДАВЛАТЛАРИ ЖИНОЯТ ПРОЦЕССИДА СОДДАЛАШТИРИЛГАН ТАРТИБДА ИШ ЮРИТИШ.....	89
11. Марданов Жасурбек Хуснидин ўғли СОЛИҚ ЁКИ МАЖБУРИЙ ТЎЛОВЛАРНИ ТЎЛАШДАН БЎЙИН ТОВАЛАШ БИЛАН БОҒЛИҚ ЖИНОЯТЛАРНИ ТЕРГОВ ҚИЛИШДА МАХСУС БИЛИМЛАРНИНГ АҲАМИЯТИ.....	97
12. Низомиддинов Жамшид Нуриддин ўғли КИССАВУРЛИККА ҚАРШИ ҚУРАШНИНГ ТАШКИЛИЙ-ТАКТИК ЖИХАТЛАРИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ.....	105

13. Шукуров Жаҳонгир Раббонаевич ЎЗБЕКИСТОНДА ЯРАШУВ ИНСТИТУТИНИ ҚЎЛЛАШ ДОИРАСИНИ КЕНГАЙТИРИШДАГИ АЙРИМ МУАММОЛАР.....	113
14. Султанходжаев Равшан Иркинович ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ “ТЕЗКОР-ҚИДИРУВ ФАОЛИЯТИ ТЎҒРИСИДА”ГИ ҚОНУНИ ИНСОН ҲУҚУҚЛАРИ ВА ФУҚАРОЛАРНИНГ ЭРКИНЛИКЛАРИНИ ТАЪМИНЛАШ СОҲАСИДАГИ ҚОНУНЧИЛИКНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ МАНБАИ СИФАТИДА.....	122
15. Таштемиров Анвар Алиқулович АХБОРОТ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИБ СОДИР ЭТИЛГАН ФИРИБГАРЛИКНИ ФОШ ЭТИШ БИЛАН БОҒЛИҚ МАСАЛАЛАР.....	130
16. Акилов Саидакромхон Акмалович ОСНОВНЫЕ МЕЖДУНАРОДНО-ПРАВОВЫЕ ПРИНЦИПЫ В СФЕРЕ ПРАВОВОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ РАСПРОСТРАНЕНИЯ ИНФОРМАЦИИ В МЕЖДУНАРОДНОМ ПРОСТРАНСТВЕ.....	138
17. Амиров Зафар Актамович ХАЛҚАРО СУДЛАР ВА УЛАРНИНГ ШАКЛЛАНИШ ТАРИХИ.....	147
18. Эгамбердиев Дилшод Алишерович ЖИНОЯТ ИШЛАРИ БЎЙИЧА ҲУҚУҚИЙ ЁРДАМ – ҚЎШМА ТЕРГОВЛАРИНИ ТУЗИШНИНГ ХАЛҚАРО ВА МИЛИЙ ҲУҚУҚИЙ АСОСЛАРИ.....	155

Султанходжаев Равшан Иркинович,
Тошкент шаҳар Ички ишлар Бош бошқармаси
бошлиғи ўринбосари, полковник
E-mail: akkauntclash 171@ gmail.com

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ “ТЕЗКОР-ҚИДИРУВ ФАОЛИЯТИ ТЎҒРИСИДА”ГИ ҚОНУНИ ИНСОН ҲУҚУҚЛАРИ ВА ФУҚАРОЛАРНИНГ ЭРКИНЛИКЛАРИНИ ТАЪМИНЛАШ СОҲАСИДАГИ ҚОНУНЧИЛИКНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ МАНБАИ СИФАТИДА

For citation: Sultankhodjaev Ravshan Irkinovich. THE LAW OF REPUBLIC OF UZBEKISTAN ON “ACCELERATED ACTIVITY” IN THE FIELD OF HUMAN RIGHTS AND LAW-MAKING AS A MAIN SOURCE FOR ENSURING COMPLIANCE WITH LEGISLATION IMPROVEMENT Journal of Law Research. 2022, Special issue 6, pp.122-129

 <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.7572910>

АННОТАЦИЯ

Мазкур мақолада Ўзбекистонда “Тезкор-қидирув фаолияти тўғрисидаги” қонунининг қабули қилиниши асослари, қонунинг мақсади, вазифалари, қонунга асосан тезкор-қидирув тадбирларини ўтказиш давомида инсон ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини ҳимоясини таъминлаш, тезкор-қидирув тадбирларини ҳуқуқий тартибга солишнинг ривожланиши норматив-ҳуқуқий ҳужжатларнинг қабул қилиниши билан боғлиқлиги, тезкор-қидирув фаолиятининг принциплари ва шакллариининг ҳамда уни амалга оширишда қонунийликни таъминлашнинг ҳуқуқий кафолатларининг мустаҳкамланиши масалалари бўйича олимларнинг фикрлари, илмий қарашлари ёритилган.

Калит сўзлар: қонун, резолюция, тезкор-қидирув фаолияти, қидирув, тезкор-қидирув тадбирлари, қонун ҳужжатлари, маълумот, ахборот, хавфсизлик, гумон қилинувчи, айбланувчи, судланувчи, терговчи, суриштирувчи, прокурор, суд, ҳамкорлик, тезкор-қидирув фаолияти натижалари, ҳуқуқ.

Султанходжаев Равшан Иркинович,
Заместитель начальника Главного управления
внутренних дел города Ташкента, полковник
E-mail: akkauntclash 171@ gmail.com

ЗАКОН РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН "ОБ ОПЕРАТИВНО-РОЗЫСКНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ" КАК ИСТОЧНИК СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА В ОБЛАСТИ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ПРАВ ЧЕЛОВЕКА И СВОБОД ГРАЖДАН

АННОТАЦИЯ

В статье рассматриваются мнения и научные взгляды ученых на основании принятия закона "Об оперативно-розыскной деятельности" в Узбекистане, цель, задачи закона, обеспечение защиты прав, свобод и законных интересов человека при проведении оперативно-розыскной деятельности в соответствии с законом, развитие правового регулирования оперативно-розыскной деятельности.

Ключевые слова: закон, резолюция, оперативно-розыскная деятельность, розыск, оперативно-розыскные мероприятия, законодательство, информация, сведение, безопасность, подозреваемый, обвиняемый, подсудимый, следователь, дознаватель, прокурор, суд, сотрудничество, результаты оперативно-розыскной деятельности, право.

Sultankhodjaev Ravshan Irkinovich,
Deputy Head of the Main Department of Internal
Affairs of the city of Tashkent, Colonel
E-mail: akkauntclash 171@ gmail.com

THE LAW OF REPUBLIC OF UZBEKISTAN ON “ACCELERATED ACTIVITY” IN THE FIELD OF HUMAN RIGHTS AND LAW-MAKING AS A MAIN SOURCE FOR ENSURING COMPLIANCE WITH LEGISLATION IMPROVEMENT

ANNOTATION

The article discusses the opinions of scientists on the basis of the adoption of the law “on operational-search activities” in Uzbekistan, the purpose, objectives of the law, ensuring the protection of human rights, freedoms and legitimate interests during the conduction of operational-search activities in accordance with the law, the development of legal regulation of operational-search activities in connection with the adoption of, scientific views are covered.

Keywords: law, resolution, search, operational-search activities, legislation, Information, security, suspect, defendant, investigator, inquiry officer, prosecutor, Court, cooperation, results of operational-search activities.

Янгилаётган Ўзбекистонда ҳуқуқ соҳасидаги ислоҳотларни чуқурлаштириш, инсон ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлаш, суд-ҳуқуқ тизимини такомиллаштириш масалаларига алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Сўнгги йилларда инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилишнинг қонунчилик ва ташкилий-ҳуқуқий базасини мустаҳкамлаш, инсон ҳуқуқлари бўйича халқаро стандартларни миллий қонунчиликка имплементация қилиш ва халқаро мажбуриятларни бажариш, шунингдек, инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш масалалари юзасидан халқаро ташкилотлар билан ҳамкорликни фаоллаштиришга доир тизимли ишлар олиб борилмоқда.

Ҳозирги вақтда Ўзбекистон Республикаси инсон ҳуқуқлари бўйича 80 дан ортиқ халқаро ҳужжатларга, жумладан Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг (кейинги ўринларда — БМТ) 6 та асосий шартномаси ва 4 та факультатив протоколига қўшилган бўлиб, уларнинг амалга оширилиши юзасидан БМТнинг Инсон ҳуқуқлари бўйича кенгаши ва шартномавий қўмиталарига мунтазам равишда миллий маърузаларни тақдим этиб келмоқда [1].

Мустақиллигимизнинг 21 йиллик ривожланиш йўлига назар ташлайдиган бўлсак, демократик ҳуқуқий давлат ва фуқаролик жамиятининг барпо этилиши тадрижий асосларга эга эканлигини кўришимиз мумкин. Ўзбекистон ўз мустақиллигини қўлга киритиб, янги тараққиёт йўлига қадам қўйганидан сўнг, тизимлилик ва тадрижийлик асосида собиқ тузумдан оғир мерос бўлиб қолган маъмурий-буйруқбозлик тизимини тубдан ислоҳ қилиш, унинг ўрнида моҳият-эътибори билан бутунлай янги — ҳуқуқий давлат, демократик жамият барпо этиш йўлидан борди [2].

Бизнинг мустақил давлатимиз ўзининг мустақиллика эришиш жараёнида халқаро ҳамжамият ва демократия чуқурроқ илдиз отган мамлакатлар тажрибасига мурожаат қилиб келди. Инсон ҳуқуқлари ва фуқароларнинг эркинликларини энг юксак қадрият сифатида эътироф этиш билан бир қаторда қонун устуворлиги талабларига жавоб берувчи ҳуқуқий тизим барпо этилиши Ўзбекистон Республикасининг Конституциясида халқаро нормалар устуворлиги мустақамлаб қўйилишига олиб келди.

Қонунчилик ривожланишига халқаро ҳуқуқ нормалари билан бир қаторда таъсир кўрсатувчи ташқи омиллар орасида “юмшоқ ҳуқуқ”, деб номланган тизим элементлари, хусусан сиёсий қарорлар ва шартлашувлар, халқаро ташкилотларнинг резолюциялари ва тавсиялари ҳамда қонун моделлари тобора кўпроқ аҳамият касб этмоқда.

Халқаро ташкилотларнинг резолюция, тавсия ва қонун моделларининг ҳуқуқий тизимга таъсири юридик техниканинг алоҳида концептуал қоидаларидан бошлаб токи тавсияларнинг айрим қоидаларини қонун ҳужжатлари матнига тўлиқ киритишгача бўлган турли шаклларда мавжуд бўлади [3].

Америка Қўшма Штатларида 2001 йил 11 сентябрда уюштирилган катта хажмдаги террористик акт натижасида тезкор-қидирув фаолиятида халқаро ҳамкорликни ривожлантириш нақадар муҳимлигини кўрсатиб берди. Шу мақсадда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Хавфсизлик Кенгашининг 2001 йил 28 сентябрда қабул қилинган Резолюциясида барча давлатларни террористларни ҳаракатлари, ҳаракат йўналишлари, тармоқлари; сохта ёки қалбаки ҳаракатланиш ҳужжатлари, қурол, ўқ-дори савдоси, портловчи воситалар, коммуникация технологияларидан фойдаланиши юзасидан тезкор ахборот алмашинувини йўлга қўйиш ва янада тезлаштириш талаб этилган [4].

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 10 августдаги “Суд-тергов фаолиятида шахснинг ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилиш кафолатларини янада кучайтириш чора-тадбирлари тўғрисида” ПФ-6041-сонли Фармони билан тезкор-қидирув фаолиятини амалга оширувчи органлар ходимлари томонидан гумон қилинувчи, айбланувчи ёки судланувчидан ариза, тушунтириш ёки кўрсатувлар олишни мазкур жиноят иши юритувида бўлган суриштирувчи, терговчи, прокурор ёки судьянинг ёзма рухсатига асосан ва фақат ҳимоячи иштирокида амалга ошириш ва бошқа бир қатор тартиблар белгиланди [5].

Ҳозирги кунда тезкор-қидирув фаолияти фақат жиноятчиликка қарши курашиш соҳасидаги муаммоларни ҳал қилиш билан чекланиб қолмай, балки асосий мақсади сифатида инсон ҳуқуқлари эркинликлари ва қонуний манфаатлари, юридик ва жисмоний шахсларнинг мол-мулки ҳимоя қилинишини, шахс, жамият ва давлат хавфсизлигини таъминлаш, жиноятларнинг олдини олиш, уларни аниқлаш, уларга барҳам бериш ва уларни фож этиш, шунингдек жиноятларни тайёрлаш ва содир этишга дахлдор шахсларни аниқлаш ҳамда топиш, суриштирув, тергов органларидан ва суддан яшириниб юрган, жиноий жазодан бўйин товлайётган шахсларни, бедарак йўқолган шахслар ва қонун ҳужжатларида назарда тутилган ҳолларда бошқа шахсларни қидиришни амалга ошириш, шунингдек, таниб олинмаган мурдаларнинг шахсини аниқлаш, шахс, жамият ва давлат хавфсизлигига таҳдид солаётган шахслар, ҳодисалар, ҳаракатлар (ҳаракатсизлик) ҳақида ахборот тўплаш, чет давлатларнинг, халқаро ва хорижий ташкилотларнинг, гуруҳларнинг ҳамда айрим шахсларнинг давлат манфаатларига ва хавфсизлигига зарар етказётган ёки зарар етказишга қодир бўлган разведка, диверсия, кўпоровчилик ва бошқа бузғунчилик фаолиятининг олдини олиш, уни аниқлаш ҳамда унга барҳам бериш, чет давлатларнинг махсус хизматлари, ташкилотлар, гуруҳлар ва айрим шахслар келтириб чиқарадиган, давлат манфаатларига дахл қиладиган, реал хавфхатарлар ҳамда таҳдидларни акс эттирадиган ахборотни қўлга киритишга ва унга ишлов беришга, шунингдек давлат хавфсизлигини таъминлаш ҳамда давлат манфаатларини илгари суришга доир чоратадбирлар амалга ошириш, ҳарбий, экологик, иқтисодий хавфсизлигига таҳдидлар ва давлат бошқарувининг бошқа муаммоларини ҳал қилишни бошқа муаммоларини ҳал қилишни ўз ичига олади [6, б-9].

Ички ишлар органлари тезкор ходимлари тезкор-қидирув тадбирларини ўтказиш ҳуқуқига эга бўлиши учун, аввало, ноқонуний хатти-ҳаракат ҳақида маълумот (ахборот)

олишлари керак. Ахборотни олиш бевосита (масалан, тезкор ходим шахс билан юзма-юз мулоқот жараёнида маълумотни олиши) ва билвосита (масалан, ёзма аризалар, почта орқали қабул қилинган хабарлар ва бошқалар) бўлиши мумкин. Кўриб чиқиладиган асоснинг мазмунини ташкил қилувчи маълумотлар процессуал шаклда (масалан, жиноят ҳақидаги ариза, тушунтириш хати, сўроқ баённомаси ва бошқалар) ёки нопроцессуал шаклда (масалан, тезкор йўллар билан олинган хабарлар) бўлиши мумкин [7].

Маълумки, Ўзбекистон Республикасининг демократик, ҳуқуқий давлат сифатида шаклланиши йўлидаги тўсиқлардан бири жиноятчиликдир. Мамлакатимиздаги ўтиш даврида бу ижтимоий хавfli ҳодиса кучли ривожлана бошлаган эди. Жиноятчиликнинг миқдорий кўрсаткичлари, шунингдек сифат борасидаги ўзгаришларига (уюшганлик, умумжиной, иктисодий ва сиёсий элементлар уйғунлашуви, фаоллик, ҳуқуқни муҳофаза қилиш тузилмаларига қаршилик жадаллашуви, давлатчиликнинг негизларига нисбатан экстремистик ва террорчилик йўналишлари ва ҳ.к.) таянган ҳолда у томондан миллий хавфсизликка таҳдид пайдо бўлганлигини таъкидлаш мумкин. Бундай шароитда анъанавий жиноят-процессуал шакллар ва кураш усуллари самарасиз бўлиб қолади. Шунингдек, давлатимиз ҳуқуқни муҳофаза қилиш фаолиятининг алоҳида фаолият тури сифатида тезкор-қидирув фаолиятини амалга ошириш тартиби бир қатор қонун ҳужжатларида, жумладан, “Прокуратура тўғрисида”ги, “Терроризмга қарши кураш тўғрисида”ги қонунлари ва бошқа қонунчилик ҳужжатларида акс эттирилган бўлса-да, мазкур фаолият 2012 йилга қадар алоҳида ҳуқуқий тизим шаклида ёки алоҳида қонун орқали тартибга солинмаган эди.

Шу нуқтаи назардан, алоҳида ягона қонунда тезкор-қидирув фаолиятининг принциплари ва шакллари хамда уни амалга оширишда қонунийликни таъминлашнинг ҳуқуқий кафолатларининг мустаҳкамланиши, ушбу фаолиятнинг турли йўналишларини тартибга солувчи бир қатор норматив ҳуқуқий ҳужжатларда акс эттирилган нормаларни тизимлаштириш имконини яратади. Фуқароларнинг ҳуқуқ ва қонуний манфаатларини тўлақонли ҳимоя қилиш, суд-ҳуқуқ тизимини янада демократлаштиришга яқиндан ёрдам беради [8].

Ҳуқуқни муҳофаза қилишнинг ушбу шаклига хос бўлган конспиративлик, ошкора хамда ноошкора куч ва воситалар уйғунлиги сабабли тезкор-қидирув фаолияти жиноятларни аниқлаш, олдини олиш, йўл қўймаслик ва очишда юксак натижаларга эришиш имконини беради.

Ҳозирги кунда оғир ва ўта оғир жиноятларнинг аксарияти фақат тезкор-қидирув фаолияти натижаларидан фойдаланган ҳолда фош этилмоқда. Бир қанча жиноятлар бўйича жиноят ишлари, қоида тариқасида, уларни аниқлашга қаратилган тезкор-қидирув тадбирлари ўтказилганидан кейингина қўзғатилаяпти. Масалан, гиёҳвандик воситаларининг ноқонуний айланиши соҳасидаги жиноятлар текшириш учун харид қилиш ва назорат остида етказиб бериш тадбирларини амалга ошириш орқали, коррупция йўналишидаги жиноятлар эса, тезкор экспериментлар ўтказиш натижасида аниқланмоқда. Биз сўз юритаётган муаммолар кесимида тезкор-қидирув фаолиятининг ўзига хос хусусияти шундаки, биринчидан у ёпиқ тусда бўлади. Ўтган асрнинг 90-йиллари бошларига қадар бизнинг давлатда тезкор-қидирув фаолияти қонун даражасида умуман тартибга солинмаган эди. Бу борадаги биринчи махсус қонун – “Тезкор-қидирув фаолияти тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни фақат 2012 йилга келиб қабул қилинди. Шу вақтга қадар жиноятчиликка қарши курашишнинг ўта муҳим шакли СССР ИИБ ва ДХХнинг ёпиқ идоравий норматив ҳужжатларида мустаҳкамлаб қўйилганди.

Ҳозирги кунда тезкор-қидирув фаолияти унинг ўзига хос хусусиятлари сабабли асосан шундай фаолиятни амалга ошириш ваколати қонунда белгиланган ИИБ, ДХХ, ДБҚ хамда Ўзбекистон Республикасининг бошқа ҳуқуқни муҳофаза қилиш тузилмалари ва махсус хизматларининг шу каби норматив ҳужжатлари билан тартибга солинган. Лекин шу нарсаниунутмаслик керак-ки бу идоравий ҳужжатлардаги қоидалар ҳозир амалда бўлган “Тезкор-қидирув фаолияти тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига (кейинги ўринларда – “ТҚФ тўғрисидаги қонун”) зид бўлмаслиги керак.

Иккинчидан, ТҚФ тезкор изланув хусусиятига эга бўлгани сабабли уни амалга ошириш инсон ва фуқаронинг ҳуқуқлари ҳамда эркинликлари соҳасига кириш билан узвий боғлиқ деб ҳисоблаймиз. Фуқароларнинг ёзишмалар, телефондаги сўзлашувлар сири, уй-жой дахлсизлиги борасидаги ва бошқа конституцион ҳуқуқлари тезкор бўлинмалар томонидан тезкор-қидирув тадбирлари ўтказиш доирасида ноошкора тарзда чекланади. Аmmo бу тадбирларнинг амалга оширилишини қонунийлиги қонунга асосан прокурор томонидан доимий равишда назорат қилиб борилади.

Тезкор-қидирув фаолияти, унинг натижаларини далил сифатида фойдаланишнинг қонунийлиги устидан амалга ошириладиган прокурор назоратининг предмети кўйидагилардан иборат [9.б-44]:

- инсон ва фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларига риоя қилинишлиги; - тезкор-қидирув тадбирларини ўтказишнинг қонун ва бошқа ҳуқуқий ҳужжатларда белгиланган тартиби;

- тезкор-қидирув фаолиятини амалга оширувчи органлар томонидан қабул қилинадиган қарорлар ва бошқа ҳужжатларнинг қонунга мувофиқлиги;

-тезкор-қидирув фаолияти натижаларида аниқланган далил сифатида фойдаланиш мумкин бўлган маълумотларни процессуал қонунчилиги асосида қайта текшириш ва расмийлаштиришнинг қонунийлиги.

Юқорида айтиб ўтилган ўзига хос хусусиятлар сабабли ТҚФ бир томондан жиноятчиликка қарши кураш манфаатлари, иккинчи томондан шахснинг манфаатлари, ҳуқуқлари ва эркинликлари орасида доимий равишда мувозанат сақлаб туришига тўғри келади.

1997 йил 6 декабрда МДХга аъзо давлатлар Парламентлараро Ассамблеясининг ўнинчи ялпи мажлисида 10-12-сон қарор билан “Тезкор-қидирув фаолияти тўғрисида”ги модель қонун қабул қилинган. Аксарият тадқиқотчилар модель ҳужжатларни тавсия тусидаги ҳужжатларнинг бир тури, деб ҳисоблайдилар ва халқаро шартномалар ҳамда халқаро ҳуқуқнинг бошқа манбаларини улар қаторига қўшмайдилар. Бунинг сабаби шундаки, модель қонунлар ва тавсия тусидаги ҳужжатлар давлатлар зиммасига юридик мажбуриятларни юклагандан, балки уларнинг ички ҳуқуқ соҳасига таъсир кўрсатишнинг энгил механизмларидан фойдаланади.

Маълумки, Ўзбекистон Республикасининг “Фуқароларнинг шахсий ҳуқуқ ва эркинликларини муҳофаза қилишга қаратилган қонун ҳужжатлари такомиллаштирилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида” Қонуни қабул қилиш билан қонунчилигимизнинг айрим ҳужжатларига қўшимча ўзгартиришлар киритилди. Амалдаги Жиноят-процессуал кодексимиз 1994 йилда қабул қилинганлиги сабабли Қонунни қабул қилишда қатнашган қонун чиқарувчилар ва мутахассислар ахборотни жўнатиш, ушлаб олиш ва қайд этиш борасидаги техник имкониятлар, алоқа турлари ва усуллари бу қадар жадал ривожланиб кетишини ўша вақтда олдиндан билишнинг имконияти бўлмаган. Натижада улар ўша вақтда мавжуд бўлган техник ривожланиш даражасига, алоқа ва қайд этишнинг шу пайтда маълум бўлган даражасига таянганлар.

Агар Жиноят-процессуал кодекснинг ўзига ҳамда 1998 йил 25 декабрда 721-И сон билан қабул қилинган “Адвокатлик фаолиятининг кафолатлари ва адвокатларнинг ижтимоий ҳимояси тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси қонунига киритилган ўзгартишларнинг ўзи батафсилроқ кўриб чиқилса, уларга илмий-техник тараққиёт талаблари ҳисобга олинган ҳолда муҳим ўзгартиришлар киритилгани аён бўлади. Чунончи, агар илгари “телефон ва бошқа сўзлашув қурилмалари орқали олиб бориладиган сўзлашувларни эшитиб туриш” ибораси қўлланилган бўлса, энди у замонавий тенденцияларни кенгроқ қамраб олувчи “телефонлар ва бошқа телекоммуникация қурилмалари орқали олиб бориладиган сўзлашувларни эшитиб туриш, улар орқали узатиладиган ахборотни олиш” иборасига алмаштирилган [11].

Бундан ташқари, ЖПКга киритилган ўзгартишлар бу фаолият тури билан шуғулланувчи субъектга ҳам тааллуқли бўлди. Агар илгари ЖПКда эшитиб туриш

тўғрисидаги қарорларни ижро этувчи ягона орган сифатида Давлат хавфсизлиги органлари кўрсатилган бўлса, энди бу орган янги тахрирда “махсус ваколатли давлат органининг кучлари ҳамда воситалари билан ўтказилади”, деб кўрсатилди.

Ҳаммага маълумки, муқаддам сўзлашувлар магнит тасмаларда ёзиб борилган, ҳозиргикунга келиб, ахборот технологияларининг ривожланиб боришини билан мазкур тасмаларнинг ўрнини янада сифатлироқ ва замонавий рақамли ёзиб олиш воситалари эгаллади.

Шу муносабат билан, ЖПКнинг сўзлашувларни қайд этиш қисмидан “сўзлашувлар фонограммалари ёзилган магнит тасма” сўзлари олиб ташланди ва унинг ўрнига, келажакда юз бериши мумкин бўлган катта ўзгаришларни ҳисобга олиб, “қайд этилган ахборот” ёки “сўзлашувлар ёзуви” сўзлари киритилди.

Шунингдек, терговга қадар текширувни амалга оширувчи органларга уй-жой дахлсизлиги, ёзишмалар сири, телефондаги ва бошқа сўзлашувлар сири, почта ва курьер орқали жўнатмалар ҳамда алоқа каналлари орқали юбориладиган телеграф хабарлари билан боғлиқ ҳуқуқларни чекловчи тезкор-қидирув тадбирларидан прокурор санкцияси асосида фойдаланиш имконияти берилиши ҳам ЖПКга киритилган муҳим ўзгариш бўлди.

Ўзбекистон Республикасининг 2012 йил 25 декабрда қабул қилинган “Тезкор-қидирув фаолияти тўғрисида”ги ЎРҚ-344 сонли Қонунига ҳам шу қонуннинг ўзи билан муҳим ўзгаришлар киритилган. Хусусан, тезкор-қидирув тадбирларининг (кейинги ўринларда – ТҚТ) 2 тури, яъни “телефонлар ва бошқа сўзлашув қурилмалари орқали олиб бориладиган сўзлашувларни эшитиб туриш” ва “алоқанинг техник каналларидан ахборот олиш” битта ТҚТ га бирлаштирилди.

Шунингдек, ТҚТнинг янги тури – абонентлар ёки абонент қурилмалари ўртасидаги боғланишлар тўғрисида ахборот олиш кўшилган бўлиб, мазкур тадбир абонентларнинг уланиш санаси, вақти, давомийлиги ҳақида ва бошқа маълумотларни олишдан иборат бўлган тадбир ҳисобланади.

Парламент юқори палатасининг ўн олтинчи ялпи мажлисида “Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни муҳокама қилинди. Таъкидланишича, Қонундан кўзланган мақсад Жиноий даромадларни легаллаштиришга ва терроризмни молиялашга қарши курашиш бўйича Евроосиё гуруҳи Ўзбекистон миллий тизимини баҳолашининг иккинчи босқичи муваффақиятли ўтказилишига тайёргарлик кўриш доирасида ФАТФ тавсияларини қонунчиликка киритишдан иборат бўлган. Бу Қонун орқали амалдаги 2 та қонунга ўзгартиш ва қўшимчалар киритилган.

Биринчидан, жиноий йўл билан топилган даромадларни аниқлаш, хатлаш ва мусодара қилиш мақсадида “Банк сири тўғрисида”ги Қонунга ўзгартиш киритиш йўли билан банк сири ҳисобланувчи маълумотларни прокуратура, дастлабки тергов, суриштирув органларига ва тезкор-қидирув фаолияти билан шуғулланувчи органларга тақдим этиш тартиби белгиланган.

Бундан ташқари, “Банк сири тўғрисида”ги Қонунга ўзгартишларда дастлабки тергов ва жиноят иши доирасида Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг ахборот базасидан банклардаги ҳисобварақлар тўғрисида маълумот олиниши кўзда тутилган. Шу билан бирга, прокуратура, дастлабки тергов, суриштирув органларига ва тезкор-қидирув фаолияти билан шуғулланувчи органлар, шунингдек хорижий давлатларнинг ваколатли органлари билан банк сири ҳисобланувчи маълумотларни алмашиш тартиби белгиланган.

Иккинчидан, “Тезкор-қидирув фаолияти тўғрисида”ги қонунга киритилган ўзгартишларда прокурор санкцияси орқали ТҚФни амалга оширувчи органларига банк сири ҳисобланувчи маълумотларни бериш тартиби кўзда тутилган.

Хусусан, банк сири ҳисобланувчи маълумотлар прокурор санкцияси асосида қуйидагиларга берилиши белгилаб қўйилган:

биринчидан, прокуратура, дастлабки тергов ва суриштирув органларига – иш учун аҳамиятли тафсилотларни аниқлаш, етказилган зарарни ундириш ёки мулкни ҳибсга олиш

мақсадида, уларнинг иш юритувида бўлган жиноят ишлари бўйича, терговчи ёки суриштирувчининг асослантилган қарорига кўра;

иккинчидан, тезкор-қидирув фаолияти билан шуғулланувчи органларга – ўз зиммасига юкланган вазифаларни бажариш мақсадида, уларнинг иш юритувида бўлган жиноят ишлари бўйича, тезкор-қидирув фаолияти билан шуғулланувчи орган раҳбари тасдиқлаган асослантилган қарорга кўра.

Қонунга киритилган бу ўзгартишлар куйидагиларда ёрдам беради:

- БМТ конвенцияларининг талаблари ва ФАТФ тавсиялари миллий қонунчиликка киритилиши;

- Жиноий даромадларни легаллаштиришга ва терроризмни молиялашга қарши курашиш бўйича Евроосиё гуруҳи Ўзбекистон миллий тизимини баҳолашининг иккинчи босқичи муваффақиятли ўтишини таъминлаш;

- республиканинг инвестицион жозибadorлигини ошириш ва унинг халқаро рейтинглардаги позицияларини яхшилаш.

Кўриб турганимиздек, киритилган ўзгартишлар таҳлили бизга аслида давлат ва жамият ривожланишига ҳамда замон талабларига мувофиқ тарзда ўзига хос ўзгаришлар амалга оширилганини таъкидлаш имконини беради. Бу эса, жиноятчиликка қарши курашиш ҳамда фуқароларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатлари ишончли муҳофаза қилинишини таъминлаш учун зарур табиий қадамдир.

Хулоса сифатида шуни таъкидлаб ўтиш лозимки, “Тезкор-қидирув фаолияти тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг қабул қилиниши билан тезкор бўлинмалар томонидан тезкор-қидирув тадбирларини амалга оширишда қонунийликка риоя этиш, инсон ҳуқуқлари ва эркинликларини таъминлашнинг ҳуқуқий қафолатларини яратишга хизмат қилади. Мазкур қонун юртимиз суд ҳуқуқ тизимини янада демократлаштириш ва ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар фаолиятини янада либераллаштиришга кенг замин яратади.

Иқтибослар/Сноски/References:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 22 июнь, “Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикасининг Миллий стратегиясини тасдиқлаш тўғрисида” ПФ-6012-сон Фармони (Decree of the president of the Republic of Uzbekistan dated June 22, 2020 No. 6012 PF "on approval of the national strategy of the Republic of Uzbekistan on human rights".);
2. Жўраев Қ.Тезкор-қидирув фаолиятида фуқаролар ҳимояси. <https://parliament.gov.uz/upload/iblock/6e8/hfnlncsqkbbby-kzkuwgazfgml.pdf> (Zhuraev G.Protection of citizens in operational-search activities.);
3. Бризкун К.А. “О видах рекомендательных актов международных организаций и формах их влияния на национальное законодательство” // Журн. рос. права. — 2010. — № 8 (Brizkun K.A. “On the types of advisory acts of international organizations and the forms of their influence on national legislation” // Journal of Russian Law. — 2010. — № 8);
4. Расулев З., Тезкор-қидирув фаолиятига замонавий ёндашувлар, амалдаги муаммолар. 2021. <http://hudud24.uz/tezkor-%D2%9Bidiruv-faoliyatiga-zamonaviy-yondashuvlar-amaldagi-muammolar> (Rasulev Z., Modern approaches to operational-search activities, current problems. 2021.);
5. Тошев О, Нурматов Р, Қонун устуворлигини таъминлаш борасида суд-ҳуқуқ тизимида амалга оширилган ислохатлар. Zamin.uz 2020. <https://vk.com/@zaminuz-rss-1728873584-61050907> (мурожаат санаси 27.11.2022й.) (Toshev o, Nurmatov R, reforms carried out in the judicial and legal system in order to ensure the rule of law.);
6. Пулатов А.С. Тезкор-қидирув фаолияти ва унинг ҳуқуқий асослари. Монография. –Т.: Ўзбекистон, 2021.Б-9. (A. Pulatova.S. Accelerator-kadyruv activity and uning law on the basis of. Monograph. - Т.: Uzbekistan, 2021.Б-9.);

7. Рахимхўжаев Р.Н., Ички ишлар органлари томонидан тезкор-қидирув тадбирларини ўтказишни ҳуқуқий тартибга солишнинг айрим жиҳатлари. С:/Users/user/Downloads/2777-Текст%20статья-5598-1-10-20210828.pdf (мурожаат санаси 27.11.2022й) (Rakhimkho'jaev R.N., Some aspects of the legal regulation of the conduct of operational-search activities by the internal affairs bodies);
8. Жўраев Қ. Тезкор-қидирув фаолиятида фуқаролар ҳимояси. <https://parliament.gov.uz/upload/iblock/6e8/hfnlnceqkbbby-kzkuwgazfgml.pdf> ;
9. Пўлатов Б., Тезкор-қидирув фаолияти, унинг натижаларини далил сифатида фойдаланишнинг қонунийлиги устидан прокурор назорати. Ҳуқуқий тадқиқотлар журнали. 2017 №7. Б-44. <https://journals.uz/wp-content/uploads/2017/11/2-tezkor-idiruv-faoliyati-uning-natizhalarini-dalil-sifatida-fojhdalanishning-onunijligi-ustidan-prokuror-nazorati.pdf> (Polatov B., Prosecutor's control over the legality of operational-search activities, the use of its results as evidence. Journal of legal research. 2017 №7. В-44.);
10. Ўзбекистон Республикасининг 2020 йил 30 ноябрдаги “Фуқароларнинг шахсий ҳуқуқ ва эркинликларини муҳофаза қилишга қаратилган қонун ҳужжатлари такомиллаштирилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида”ги ЎРҚ-651 сонли Қонуни (The law of the Republic of Uzbekistan dated November 30, 2020 No. 651 "on amendments and additions to certain legislative acts of the Republic of Uzbekistan in connection with the improvement of legislative acts aimed at protecting the personal rights and freedoms of citizens");
11. Ниязов М. Тезкор-қидирув фаолиятидаги ўзгаришлар тўғрисида. Янги Ўзбекистон. 2020. <https://yuz.uz/ru/news/ob-izmeneniyax-v-operativno-rozsknoy-deyatelnosti>. (Niyazov M. On changes in operational-search activities. New Uzbekistan. 2020.);
12. <https://uzdaily.uz/ru/post/61858>.

ҲУҚУҚИЙ ТАДҚИҚОТЛАР ЖУРНАЛИ

6-МАХСУС СОН

ЖУРНАЛ ПРАВОВЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ
СПЕЦИАЛЬНЫЙ НОМЕР-6

JOURNAL OF LAW RESEARCH
SPECIAL ISSUE-6

Editorial staff of the journals of www.tadqiqot.uz
Tadqiqot LLC The city of Tashkent,
Amir Temur Street pr.1, House 2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Phone: (+998-94) 404-0000

Контакт редакций журналов. www.tadqiqot.uz
ООО Тадқиқот город Ташкент,
улица Амира Темура пр.1, дом-2.
Web: <http://www.tadqiqot.uz/>; Email: info@tadqiqot.uz
Тел: (+998-94) 404-0000